

Aan het College van Burgemeester en Schepenen
Ter attentie van de bevolkingsdienst

Aan de informaticafirma's

Uw contactpersoon Stefan Van de Venster	T 02 518 20 74	Uw referentie	Bijlagen 2
E-mail stefan.vandevenster@rm.fgov.be	F 02 518 25 74	Onze referentie III/32/6264/13	Brussel 20-06-2014

Onderrichtingen voor het bijhouden van de informatiegegevens in het Rijksregister van de natuurlijke personen. - Informaties betreffende de formaliteiten en beslissingen voorafgaand aan de huwelijksafsluiting of het afleggen van de verklaring van wettelijke samenwoning. - Procedure van inschrijving in het wachtregister IT210/9.

Mevrouwen,
Mijne heren,

Met mijn nota van 24 maart 2014 werd u op de hoogte gebracht van de aanpassing van de structuren voor het bijwerken van de informatiegegevens met betrekking tot de schijnhuwelijken of schijn-wettelijke samenwoningen op het vlak van IT 124 (schijnhuwelijk) en IT 125 (schijn-wettelijke samenwoning), en tot de inschrijving in het wachtregister van de vreemdelingen die niet beschikken over een identificatienummer van het Rijksregister en die in het huwelijk willen treden of een verklaring van wettelijke samenwoning willen afleggen.

Deze onderrichtingen hebben een bepaald aantal problemen opgeleverd die betrekking hebben op de praktische uitvoering van de nieuwe bepalingen, in het bijzonder wat betreft de inschrijving in het wachtregister van de vreemdelingen die niet beschikken over een rijksregisternummer.

Ten einde hieraan tegemoet te komen, en mogelijk uiteenlopende interpretaties te vermijden, maar bovendien toch het beoogde doel van de wetgever na te streven, werd in overleg met de Dienst Vreemdelingenzaken, een onderrichting ter verduidelijking en tot rechtzetting van deze inschrijving in het wachtregister opgesteld.

Deze onderrichtingen houden rekening met de geest en het doel dat werd vooropgesteld in het koninklijk besluit van 28 februari 2014, en dat erin bestaat om te kunnen beschikken over de nodige informatie in de strijd tegen schijnhuwelijken en schijn-wettelijke samenwoningen door een pertinente uitwisseling van informatiegegevens ten behoeve van de betrokken overheden.

Als bijlage vindt u daarom een nieuw hoofdstuk 62 van de Onderrichtingen voor het bijhouden van de informatiegegevens in het Rijksregister met betrekking tot de inschrijving in het wachtregister van de gemeente van de vreemdelingen die niet beschikken over een rijksregisternummer en die in het huwelijk willen treden of een verklaring van wettelijke samenwoning willen afleggen, alsmede de nieuwe bepalingen van Afdeling III van het 2de deel van de Algemene onderrichtingen voor het houden van de bevolkingsregisters (De inschrijving in het wachtregister en het bijhouden ervan.)

Met hoogachting,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Isabelle Mazzara', written over a horizontal line.

Isabelle Mazzara,
Voorzitster van het Directiecomité
FOD Binnenlandse Zaken

HOOFDSTUK 62

De inschrijving in het wachtregister van de vreemdelingen die niet beschikken over een identificatienummer van het Rijksregister en die in het huwelijk willen treden of een verklaring van wettelijke samenwoning willen afleggen.

Het koninklijk besluit van 28 februari 2014 (B. S. van 24 maart 2014) tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister, en tot voorschrijf van de inschrijving in het wachtregister van de vreemdelingen die niet beschikken over een identificatienummer van het Rijksregister en die in het huwelijk willen treden of een verklaring van wettelijke samenwoning willen afleggen, trad in werking op 3 april 2014.

01. De informatiedatum

De gegevens die met betrekking tot voornoemde informatie worden ingevoerd in de dossiers van het Rijksregister moeten bijgevolg een informatiedatum bevatten die ligt na 3 april 2014.

Een uitzondering wordt gemaakt voor de procedures die werden ingezet vóór 3 april 2014 en waarvan de beslissing tot weigering werd genomen na deze datum; de weigering wordt ingevoerd met een code 02 of 04 voor het IT124 (schijnhuwelijk), en de code 02 voor het IT 125 (schijn-wettelijke samenwoning).

Voorbeeld:

Afgifte van het ontvangsbewijs van de aangifte van het huwelijk op 20 januari 2014, waarna een weigering tot het opmaken van de akte van de huwelijksaangifte volgt op 15 april 2014.

02. Aangifte van de verklaring door een persoon die niet over een rijksregisternummer beschikt.

Het koninklijk besluit voorziet, onder meer, in het opnemen in het wachtregister van de identificatiegegevens van de persoon die van plan is om een huwelijk of een wettelijke samenwoning maar die op dat ogenblik niet over een titel van inschrijving in het bevolkings- of vreemdelingen- of wachtregister beschikt, en bijgevolg ook niet over een rijksregisternummer beschikt.

Indien één van de toekomstige echtgenoten of wettelijk samenwonenden niet in de bevolkingsregisters is ingeschreven, wordt hij ingeschreven in het wachtregister van de gemeente van de aangifte van het huwelijk of van de aangifte van de verklaring van wettelijk samenwonen.

De inschrijving van deze vreemdelingen in het wachtregister gebeurt onmiddellijk, zonder voorafgaande woonstcontrole. In het IT020 van het dossier van betrokkene wordt een fictief adres opgenomen; het aangegeven, maar niet gecontroleerde adres wordt opgenomen in het IT003 (cf. infra).

De ambtenaar van de burgerlijke stand moet bijgevolg, via een (fonetische) ondervraging van het Rijksregister, een controle uitvoeren.

03. De collecte.

Indien de vreemdeling niet wordt teruggevonden, maakt de gemeente waar de verklaring wordt afgelegd de collecte aan. Ten einde het verschil duidelijk te maken tussen de asielzoekers en de burgers uit de Europese Unie, die eveneens in het wachtregister worden ingeschreven, wordt een specifieke code in het IT 210 - Register van inschrijving – van het Rijksregister gecreëerd, met name code 9 : "Wachtregister – Aangifte huwelijk/samenwoning".

De opname in het Rijksregister wordt beperkt tot de basisidentificatiegegevens die worden opgenomen in de collecte, met name:

- De naam en de voornaam/voornamen;
- Geboorteplaats en –datum;
- Nationaliteit;
- Adres: de zones voor de aanduiding van het adres in de collectestructuur worden ingevuld met "0000" voor postcode, straatcode, en huisnummer. De benaming van de straat bevat een afkorting die verwijst naar het koninklijk besluit tot inschrijving van deze vreemdeling, met name "KB 160792 InfoRegisters-art1,a15".
- De vermelding van het register (IT210) met, in dit geval, een code 9 - "Wachtregister – Aangifte huwelijk/samenwoning".

04. Bijwerkingen onmiddellijk na de collecte.

Onmiddellijk na de collecte registreert de gemeente het adres dat de vreemdeling opgeeft in zijn verklaring in het IT003, onder structuur 1 in de commentaarzone van maximum 40 alfanumerieke tekens (zie nr. 215 van de onderrichtingen).

Vervolgens werkt de gemeente, al naargelang het geval, het IT124 (schijnhuwelijk) of IT125 (schijn-wettelijke samenwoning) bij.

Na de collecte worden de volgende informatiegegevens opgenomen in het IT 120:

- Ongehuwd (code 10) op de datum van de geboorte
- Onbepaald (code 90) op de datum van de verklaring, behalve indien een rechtsgeldig bewijsstuk wordt voorgelegd dat de ontbinding van een vorig huwelijk staat.

De informatietypes 120 en 123 zullen, in voorkomend geval, eveneens worden bijgewerkt in geval een huwelijk wordt afgesloten of bij de registratie van een verklaring van wettelijke samenwoning.

05. Opmerkingen.

Indien de betrokken vreemdeling reeds is ingeschreven in een ander register, en met andere woorden over een rijksregisternummer beschikt, blijft hij ingeschreven in dat register.

De vreemdeling wordt ingeschreven in het bevolkings-, vreemdelingen- of wachtregister, al naargelang het geval, wanneer hij over een geldige verblijfstitel beschikt of wanneer hij een asielaanvraag indient.

Deze inschrijvingen gebeuren verplicht met woonstcontrole, overeenkomstig de geldende reglementering inzake inschrijving in de registers.

Alleen vanaf dat ogenblik moeten alle informatietypes bijgewerkt worden.

06. Aangifte van adresverandering.

Bij de aangifte van een adreswijziging door de betrokken vreemdeling wordt het IT003 bijgewerkt met het nieuwe adres door de gemeente waar betrokkene zijn aangifte van huwelijk of wettelijke samenwoning in laatste instantie heeft ingediend.

Op die manier wordt een historiek van het aangegeven adres bewaard in het dossier.

Een aangifte van adreswijziging geeft dus geen aanleiding tot een aanpassing van het IT001 in het Rijksregister.

07. Nieuwe aangifte van een verklaring van huwelijk of wettelijke samenwoning.

Indien de vreemdeling die op bovengenoemde wijze werd gecollecteerd een nieuwe aangifte van huwelijk of wettelijke samenwoning indient in een andere gemeente, al dan niet met dezelfde partner, wordt opnieuw een fonetische ondervraging uitgevoerd ter controle.

Bij een positieve controle voert de nieuwe gemeente haar NIS-code in in het IT001, wordt zij de gemeente van beheer, en wordt het IT003 bijgewerkt met de nieuw aangegeven verblijfplaats.

08. Bijwerking van IT124-IT125

De informatietypes IT 124 en 125 moeten worden bijgewerkt voor de volgende gevallen:

1) de schijnhuwelijken, zijnde de situaties bedoeld in artikel 146 bis van het Burgerlijk Wetboek, namelijk, de huwelijken aangegaan met het oog op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat is verbonden aan de staat van gehuwde, en waarbij de ambtenaar van de burgerlijke stand de bepalingen van de artikelen 63, § 4, en 64, § 1 van het Burgerlijk Wetboek zal toepassen.;

2) de verklaringen van wettelijke samenwoning waarbij de ambtenaar van de burgerlijke stand toepassing zal maken van de bepalingen van artikel 1476quater van het Burgerlijk Wetboek.

Iedere gemeente die vermeld staat in het IT001, en bijgevolg eerder gemeente van beheer is geweest in het betrokken dossier, kan te allen tijde de informatiegegevens met betrekking tot de informatietypes 124 en 125 bijwerken voor de lopende procedures.

Er kan in geen geval een nieuw informatiegegeven worden toegevoegd in de IT124-125 die verwijzen naar een mogelijke schijnrelatie met een persoon met hetzelfde rijksregisternummer.

09. Toegang tot de dossiers.

De toegang tot de informatiegegevens van de dossiers die een IT210/9 bevatten wordt als volgt vastgelegd.

Iedere gemeente heeft via de ondervraging 25 toegang tot de informatiegegevens die zijn opgenomen in de dossiers van de personen die zijn ingeschreven in het wachtregister 210/9, met uitzondering van de informatie die betrekking heeft op het IT124 of IT125. De toegang tot deze gegevens kan uitsluitend worden verleend na machtiging door het sectoraal Comité van het Rijksregister.

De gemeenten die zijn geregistreerd als gemeente waar de betrokkene een verklaring heeft ingediend in de zin van het koninklijk besluit van 28 februari 2014 kunnen de informatiegegevens met betrekking tot het IT124/125 in de lopende procedure bijwerken. Zij hebben via de ondervraging 25 toegang tot de wettelijke informatiegegevens van het dossier, inclusief het IT124-125 dat zij beheren.

De gemeente van beheer heeft de volledige toegang tot het dossier; zij kan bijgevolg eveneens een ondervraging 61 of 79 uitvoeren.

10. Huwelijken en wettelijke samenwoningen die werden afgesloten in het buitenland.

Na overleg met de FOD Justitie kan hieromtrent het volgende worden meegedeeld.

De vraag met betrekking tot de eventuele registratie van huwelijksakten die werden afgesloten in het buitenland en die niet worden erkend in België, maakt in de huidige stand van zaken, deel uit van een project tot indienststelling van een gegevensbank van buitenlandse akten, dat beheerd wordt door de diensten van de Eerste Minister.

Er is geen wettelijke basis voor de inschrijving in een register van de weigering tot erkenning van een buitenlandse huwelijksakte. Artikel 31, § 3, van het Wetboek Internationaal Privaatrecht bepaalt met name dat "de Koning een register kan aanleggen en zijn werking regelen, voor beslissingen en akten die voldoen aan de voorwaarden bedoeld in § 1, wanneer zij betrekking hebben op een Belg of op een vreemdeling die in België verblijft"; met andere woorden dit geldt enkel voor akten en beslissingen die werden erkend en overgeschreven in de registers.

Afdeling III: Buitenlandse onderdanen die niet over een rijksregisternummer beschikken en die in het huwelijk willen treden of een wettelijke samenwoning willen aangaan.

Hoofdstuk I. - Inschrijvingsprocedure.

30. *Om schijnhuwelijken en schijnwettelijke samenwoningen te bestrijden schrijft het koninklijk besluit van 28 februari 2014¹ voor dat de buitenlandse onderdanen die in het huwelijk willen treden of een verklaring van wettelijke samenwoning willen afleggen en die niet over een rijksregisternummer beschikken ingeschreven worden in het wachtregister van de gemeente van de huwelijksaangifte of de verklaring van wettelijke samenwoning.*

Om een duidelijk onderscheid te maken tussen de asielzoekers en de burgers van de Unie, die eveneens in het wachtregister ingeschreven worden, werd een specifieke code gecreëerd in het informatietype (« I.T. ») 210. Het gaat om de code 9 : « Wachtregister – Aangifte huwelijk/samenwoning ».

Deze inschrijving zal plaatsvinden op de datum van de afgifte van het bericht van ontvangst dat bedoeld wordt in artikel 64, § 1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek (in het kader van een huwelijk) of op de datum van de afgifte van het ontvangstbewijs dat bedoeld wordt in artikel 1476, § 1, van het Burgerlijk Wetboek (in het kader van een wettelijke samenwoning zonder voorafgaand onderzoek op een adres dat overeenkomt met een fictieve postcode (0000), een fictieve straatcode (0000) en een fictief huisnummer (0000), die identiek zijn voor alle gemeenten).

Het door de betrokkene opgegeven adres zal geregistreerd worden in het informatietype (IT) 003 (bepaling van de hoofdverblijfplaats). Indien de persoon op een gegeven moment een nieuw adres opgeeft, wordt het IT-003 bijgewerkt door de gemeente die het dossier beheert, dit wil zeggen de laatste gemeente waarbij een huwelijksaangifte of een verklaring van wettelijke samenwoning werd ingediend.

31. *Indien men te maken heeft met een vreemdeling die in het huwelijk wil treden wordt de inschrijving uitgevoerd op basis van de documenten die de vreemdeling krachtens artikel 64 van het Burgerlijk Wetboek moet voorleggen aan de ambtenaar van de burgerlijke stand :*

- een voor eensluidend verklaard afschrift van de akte van geboorte ;*
- een bewijs van identiteit ;*
- een bewijs van nationaliteit ;*

¹ Koninklijk besluit van 28 februari 2014 tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister, en tot voorschrift van de inschrijving in het wachtregister van de vreemdelingen die niet beschikken over een identificatienummer van het Rijksregister en die in het huwelijk willen treden of een verklaring van wettelijke samenwoning willen afleggen (Belgisch Staatsblad van 24 maart 2014).

- ieder ander authentiek stuk waaruit blijkt dat in hoofde van de vreemdeling is voldaan aan de door de wet gestelde voorwaarden om een huwelijk te mogen aangaan.

32. Wanneer men daarentegen te maken heeft met een vreemdeling die een wettelijke samenwoning wil aangaan wordt de inschrijving uitgevoerd op basis van de eventuele identiteitsdocumenten die voorgelegd worden door de vreemdeling. In het tegenovergestelde geval wordt hij op basis van zijn verklaringen ingeschreven.²

De ambtenaar van de burgerlijke stand zal er echter over waken dat de inlichtingen die in het wachtregister geregistreerd worden identiek zijn aan de inlichtingen die in de verklaring van wettelijke samenwoning moeten voorkomen. Artikel 1476 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt het volgende :

« § 1. Een verklaring van wettelijke samenwoning wordt afgelegd door middel van een geschrift dat tegen ontvangstbewijs wordt overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeenschappelijke woonplaats .

Dat geschrift bevat de volgende gegevens :

(...)

2° de naam, de voornamen, de plaats en de datum van geboorte en de handtekening van beide partijen ;

(...) »

33. Voor de vreemdelingen die in het wachtregister onder code 9 ingeschreven zijn zullen enkel de identificatiegegevens die voorzien worden in de collecte geregistreerd worden, namelijk :

- de naam en de voornaam;
- datum en plaats van geboorte;
- nationaliteit;
- adres (plaats van de verklaring);
- de vermelding van het register (informatietype 210), met, in dit geval, een code 9 (Wachtregister – Aangifte huwelijk/samenwoning).

Naast de in de collecte geregistreerde inlichtingen zal de gemeente van verklaring het IT 120 (burgerlijke staat), 124 (schijnhuwelijk), 125 (schijnwettelijke samenwoning) en 003 (bepaling van de hoofdverblijfplaats) kunnen bijwerken.

Indien het huwelijk voltrokken wordt of de verklaring van wettelijke samenwoning geregistreerd wordt zullen de IT's 120 en 123, in voorkomend geval, kunnen worden bijgewerkt.

² De artikelen 1476 en volgende van het Burgerlijk Wetboek leggen aan de personen die een wettelijke samenwoning willen aangaan niet de verplichting op om specifieke documenten voor te leggen.

Hoofdstuk II. Toegang tot de inlichtingen.

34.

- *Alle gemeenten die een huwelijksaangifte of een verklaring van wettelijke samenwoning, die uitgaat van een persoon die over geen enkel bewijs van inschrijving in een register beschikt, kunnen ontvangen, moeten in staat zijn om te controleren of de persoon niet reeds eerder ingeschreven werd in het wachtregister van een gemeente waar hij een huwelijksaangifte of een verklaring van wettelijke samenwoning ingediend heeft.*
- *Enkel de gemeenten die een verdachte huwelijksaangifte of een verdachte verklaring van wettelijke samenwoning ontvangen hebben zullen toegang hebben tot de IT's 124 en 125 en zullen die, in voorkomend geval, kunnen bijwerken.*
- *De andere gebruikers van het Rijksregister hebben geen toegang tot deze dossiers en de dossiers kunnen ook niet aan hen doorgegeven worden.*

Hoofdstuk III. - Schrapping uit het wachtregister.

35.

De bovengenoemde personen zullen uit het wachtregister geschrapt worden:
-ofwel vijf jaar na de datum waarop de ambtenaar van de burgerlijke stand de betrokken partijen in kennis stelt van de beslissing van weigering om de akte van huwelijksverklaring op te maken of van de beslissing van weigering om het huwelijk te voltrekken, of indien de declaranten in het huwelijk treden;
-ofwel vijf jaar na de datum waarop de ambtenaar van de burgerlijke stand de betrokken partijen in kennis stelt van de beslissing van weigering om melding te maken van de verklaring van wettelijke samenwoning of vanaf de melding van de verklaring van wettelijke samenwoning door de betrokken personen in het bevolkingsregister.